

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б № 198 (6174) 27 жніўня 1938 г., субота ЦАНА 10 КАП.

ЗА БОЛЬШЭВІЦКАЕ Выхаванне спачуваючых

Сталінскія пяцігодкі ў вяршыні змаганьня з буржуазіяй і імпэрыялізмам. Разам з нябачаным перамогамі сацыялізма, разам з грандыёзным ростам прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры вырастлі выдатныя людзі, бізнэжыя аднаўцы нашай радзімы, загартаваныя ў барацьбе з ворагамі народа — трычці прэзэрванымі традзіцка-буржуазнымі і нацыянал-фашысцкімі бадытмі. У гэтыя вялікія творчыя годкі беспартыйныя масы яшчэ мацней аб'ядналіся вакол партыі Леніна — Сталіна, добраахвотна даверылі ёй свой лёс.

Магутнай дэманстрацыяй непарушнай сувязі партыі з масамі з'явіліся выбары ў Вярхоўны Саветы СССР і БССР. Бліскучая перамога сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, высокая палітычная актыўнасць працоўных пераказана паказалі песню і непарушную сувязь нашай партыі з шырокімі беспартыйнымі масамі. Дзесяткі тысяч людзей у дні выбараў працавалі агітатарамі, даверанымі, членамі арггруп і ўчастковых выбарчых камісій, з гонарам апраўдваючы казанае ім давер'е. Гэтыя лепшыя людзі, таленавітыя арганізатары, імкнучыся замацаваць сваю блізкасць да партыі, гаралі жадаючы ўступіць у яе рады. Палітычна падрыхтаваныя непартыйныя большэвікі ўступілі ў кандыдаты партыі. Многія з беспартыйных актывістаў, ачываючы сябе ў гэтых умовах, адчувалі недастаткова падрыхтаванымі, уступаючы ў групы спачуваючых.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

Усходні фронт Паводле паведамлення іспанскага міністэрства абароны ад 25 жніўня, войскі мажэнікаў і інтэрвентаў пры падтрымцы шматлікіх танкаў і магутнай артылерыі занялі некалькі вышніх у дэлье Эбро. Некалькі ярасных атак фашыстаў, накіраваных на дарогу з Вільяльба ў Корбера, былі рэспубліканскай войскамі адбіты. Таксама рэспубліканцамі былі адбіты іншыя атакі ў сектары ракі Каналета. Мажэнікі панеслі пры гэтым цяжкія страты.

Фронт Леванта Паводле паведамлення агенства Гавас, у раёне Артанья мажэнікам уладася пасля атакі заняць вышыню 805. На іншых франтах становішча боэ змянілася.

Цэнтральны фронт На эстрэмадурскім участку фронту ў сектары ракі Сухар рэспубліканскія войскі прадаўжаюць паспяховае працоўнае наперад па левому берагу ракі. Рэспубліканцы захавалі ў мажэнікам.

ЗЯВЯ ГЕНЕРАЛА МІХА

ПАРЫЖ, 26 жніўня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенства Дэпань, вярнуўшыся ў Мадрыд з паводзі на эстрэмадурскаму фронту, генерал Міха заявіў, што прыняты ўсе меры на фронце Эстрэмадуры для таго, каб перашколіць спробам частковых наступленняў мажэнікаў, якія скарыстоўваюць тую акалічнасць, што на гэтым фронце рэспубліканскія гарнізоны былі аслаблены. Тэрыторыя, на якой мажэнікі прадпрыялі наступальныя аперцыі, сказаў генерал Міха, не мае будагня стратэгічнага значэння. Намеры працягнуць эвадуцыю да таго, каб контрударам аслабіць другі фронт, дзе разгортаюцца важныя аперцыі і дзе супраціўленне рэспубліканскіх войск разбурыла планы мажэнікаў. Але фронт Леванта непахісны, і спробы праціўніка будучы паранешаму разбівацца аб стойкасць рэспубліканскіх войск.

Генерал Міха расказаў, між іншым, аб адным эпізодзе, які меў месца ўчора на эстрэмадурскім фронце, дзе некалькі атрадаў салдат мажэнікаў здаліся рэспубліканскім войскам з крыкамі: «Нахай жыве рэспубліка!».

„СССР — КРАІНА ЦУДОЎНАГА СУЧАСНАГА І БЛІСКУЧАЙ БУДУЧЫНІ“

ПРАГА, 25 жніўня. (БЕЛТА). Вярнуўшыся з СССР 120 чалавек чэхаславацкіх настаўнікаў, інжынераў, служачых і інш. выказваюць на старонках чэхаславацкага друку захапляючы ўражанні аб СССР і Савецкім Саюзе. На ўсіх арабіх вялікае ўражанне прыгожасці савецкіх гарадоў (Масквы, Ленінграда, Кіева, Харкава і іншых), паліцыя культуры, тэатраў, гасцініц, новых дамоў і т. д. Асабліва высокі інтарэс у чэхаславацкай выклікалі мерапрыемствы савецкага ўрада па выхаванню моладзі і дзяцей, а таксама клопаты аб жанчынах. Настаўнікі заяўляюць:

«Нідзё мы не бачылі такога велізарнага інтарэса да выхавання, культуры і мастацтва, як у Савецкім Саюзе». Адна з уладальніцаў паводзі гаворыць: «Усе 120 чалавек пверда пераканаліся ў тым, што СССР з'яўляецца краінай цудоўнага сучаснага і бліскачай будучыні. З асаблівым задалаваннем чэхаславацкія госці адчуваюць аб савецкіх і ўважлівых адносінах да іх савецкага насельніцтва, «якое працягуе выключны інтарэс да становішча ў Чэхаславакіі, і добра пайнфармавана аб усім адбываючымся ў Чэхаславацкай рэспубліцы».

ПАСЯДЖЭННЕ ПАЛІТБЮРО ЦК ФРАНЦУЗСКОЙ КОМПАРТЫІ

ПАРЫЖ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Сёння адбылося пасяджэнне Палітбюро ЦК французскай камуністычнай партыі. У агульнавызначаным афіцыйным паведамленні гаворыцца, што кампартыя ўрамерна імкнецца да адзінаства народнага фронту.

У паведамленні паведамаецца, што на працягу доўгіх месцаў капіталістычная алігархія, прэсты, спекулянтныя выдчы кампаніі супроць сацыяльных звычаяў і народнага фронту Францыі, якія яны халелі-б зішчыцца ў саюз з банкірамі Ловдэскага Сіні і фашысцкімі ўладамі Рыма і Берліна.

ГЕРМАНА-ВЕНГЕРСКАЯ ЗМОВА СУПРОЦ ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 25 жніўня. (БЕЛТА). У сувязі з прабываннем рагента (правіцеля) Хорці і іншых дзяржаўных дзеячоў Венгрыі ў Германіі на старонках фашыскага друку з'яўляюцца паведамленні аб надыходзячым заключэнні германа-венгерскага ваеннага пагаднення, якое прадугледжвае, у прыватнасці, дзейнасць супроць Чэхаславакіі. Вялікая к Германію з'яўляецца «Напярэйкі прыгнуч» алкраты абвясчае ў раздзель артыкулаў неабходнасць расчлэння Чэхаславакіі і далучэння Славакіі да Венгрыі. Газета публікуе артыкул палкоўніка венгерскага генеральнага штаба фон Снегера, ставячага пытанне аб далучэнні Закарпацкай Украіны (частка Чэхаславакіі) да Венгрыі.

У пайнфармаваных колах мяркуюць, што ў перагаворах з Хорці Гітлер прапануе заключэнне трыхвяднага пагаднення (Германія, Венгрыя, Польшча) аб падзеле Чэхаславакіі.

ПАДРЫЎНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ІТАЛЬЯНСКІХ ФАШЫСТАЎ У КІТАІ

ЛОНДАН, 25 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Дэйлі геральд» змясціла грунтоўны артыкул свайго дыпламатычнага аглядальніка Юэра аб падрыўнай дзейнасці італьянскіх фашыстаў у Кітаі. «Не задаловольнае інтэрвенцыяй у Іспаніі і ігрышамі ў краінах Бліжняга Усходу, піша Юэр, — італьянская дыпламатыя прабуе працягнуць руку к Далёкаму Усходу. Галоўнай мэтай італьянаў — выклікаць рознагалоссе ўнутры кітайскага ўрада і стварыць «міравую групу», якая павіна выступіць супроць палітыкі Чан Кай-шы. Італьянскія агенствы ўжо ўстанавілі сувязь з прапагандавай групай у Кітаі, лідэрам якой з'яўляецца Ван Цзін-вэй. Яны запусцілі гэту групу, што японскі ўрад падтрымлівае. Мусаліні мае намер заключыць перамоваў з Кітаем. Мір у Кітаі можа быць адноўлены, калі мяркуюць, калі Кітай дасць згоду далучыцца да антыкамунітарна-савецкага пакта». Па словах Юэра, італьянцы ўпаўне даваляюцца перагавораў з прадстаўнікамі прапагандавай групы, якія ў прычыне згадзіліся з італьянскімі прапановамі і маюць намер паслаць свайго прадстаўніка ў Токіо для перагавораў перагавораў.

Г. А. Мандруговіч — ордананосен-камбандыра Васлаўскай МТС. (Спавафотэ.)

ГАДАВІНА ўТВАРЭННЯ ВОСЬМАЙ НАРОДНА-РЭВОЛЮЦЫЙНАЙ АРМІІ КІТАЯ

ЛОНДАН, 26 жніўня. (БЕЛТА). 25 жніўня споўнілася гадавіна з дня ўтварэння кітайскай Чырвонай Арміі ў 8-ю народна-рэвалюцыйную армію Кітая. Ханькоўскі карэспандэнт агенства Рэйтар у сувязі з гэтым прышоў даць словы камандуючага 8-й арміяй генерала Чжу Дэ, які заявіў, што на працягу года 8-я армія мела 600 боёў з ворагам. У выніку боёў з 8-й арміяй японцы страцілі 34 тыс. забітых і раненых. Некалькі тысяч японскіх салдат і афіцэраў узяты ў палон. Гаворыцца аб апошніх боях, Чжу Дэ выказаў упэўненасць у магчымасці спыніць наступленне японскіх войск на Ханькоў, вярнуць страчаныя тэрыторыі і скінуць японцаў у Кітайскае мора.

ХАНЬКОЎ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Сінхуажыбао» ў артыкуле, прысвечаным гадавіне ўтварэння 8-й арміі, піша, што рэарганізацыя Чырвонай Арміі ў народна-рэвалюцыйную армію мае велізарнае практычнае і палітычнае значэнне. Гэты факт паказвае, што адны нацыянальны антыяпонскі фронт кітайскага народа ствараюць больш згуртаваным, а яго армія — яшчэ больш моцнаю. На працягу года 8-я армія разам з іншымі кітайскімі арміямі пад кіраўніцтвам урада і Чан Кай-шы выдэ ў партыю і герайную барацьбу за нацыянальную незалежнасць.

У АПОШНЮЮ МІНУТУ

Ч. ЛІНДБЕРГ ВЫЛЕЦЕУ З ХАРНАВА У РАСТОУ

ХАРКАЎ, 26 жніўня. (БЕЛТА). Сёння на дарозе з Масквы ў Растоў-на-Дану ў Харкаўскім аэрапорту ў 15 гадзін 40 мінут зрабіў пасадку вядомы амерыканскі лётчык Ліндберг. Лётчыка і яго жонок сустраля камандаванне аэрапорта.

ХВАЛЯВАННІ ў АУСТРЫЙСКІХ ВОЙСКАХ

ПАРЫЖ, 26 жніўня. (БЕЛТА). Швейцарская газета «Дэмакрат», спецыяльнае на даставернае крыніцы, паведамае аб хваляваннях у аўстрыйскіх войсках. Па вестках газеты, шостая рота тырольскіх стралкоў узбунтавалася. Чатырнаццаць пахотных полк у Бургенландзе распушчалі. Ёсць узгоды, якія знішчылі або сапсалвалі сваю зброю. Трэці вепскі пахотны полк алмовіўся адправіцца ў Германію і быў расфармаваны. Тры чвэрці кавалерыйскіх афіцэраў былі аўстрыйскай арміі адхілены ад пасады і накіраваны ў канцэнтрацыйныя лагеры. Распушчаны аўстрыйскі атрад размешчаны ў Форальбергу (заходняя частка Аўстрыі). Германскія жандармы атрады прыбылі ў Форальберг і Тыроль, каб замяніць паліцэйскія сілы.

КАМІТЭТ НАРОДНАГА ФРОНТА АБ ПРАМОВЕ ДАЛАДЭ

ПАРЫЖ, 26 жніўня. (БЕЛТА). У сувязі са стварэннем пасля выступлення Даладэ на поведы 40-газінага рабочага тыдня становішчам, учора засядаў Нацыянальны камітэт народнага антыфашыскага фронту. Камітэт аднагалосна прыняў наступную рэзалюцыю: «Нацыянальны камітэт аднадушна ў сваёй волі захаваць народны антыфашысцкі фронт супроць рэакцыі і фашызма, у сваім імкненні захаваць неадтаткальным сацыяльнае заканадаўства, прынятае рэспубліканскай большасцю, гатоў зрабіць усе неабходнае для нацыянальнай абароны і незалежнасці краіны».

ПАДРЫХОТНА ГЕРМАНІІ ДА ВАЙНЫ

ПАРЫЖ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Матэн» у тэлеграме з Жэневы перадае паведамленне аб становішчы ў Германскіх правінцыях Балон (на заходняй мяжы Германіі), 43-я пяхотная дывізія прыбыла з Браўндурга ў Фрэйбург, дзе яна будзе праводзіць фартыфікацыйныя работы. Другая лінія ўмацавання будзе ў Кайзерштуле. У далей Райна будуюцца воўч'і ямы глыбінёй у 15 метраў для барацьбы супроць танкаў. Уздоўж правага берага Райна ўстанавіліся ў чатыры рады павы протавых агарод, праз якія прапускаяцца электрычны ток.

ЗВАРОТ СУН ЦЗІН-ЛІН ДА АНГЛІІ І ЗША

ХАНЬКОЎ, 25 жніўня. (БЕЛТА). Сун Цзін-лін (улада Сун Ят-сена) прыбыла ў Кантон. Грамадскія арганізацыі горада наладзілі ёй урачыстую сустрэчу. У раздзель выступленні, звяртаючыся да дзяржаў свету і асабліва да Англіі і ЗША, Сун Цзін-лін настойвае на спыненні снабжэння Японіі сыравінай і ваеннымі матэрыяламі. Па словах Сун Цзін-ліна, Японія атрымлівае 30 процант ваеннай сыравіны з Англіі і 32 процант — з ЗША. Калі Англія і ЗША, сказаў яна, спыняць снабжэнне Японію ваеннай сыравінай, ваенная агрэсія ў Кітаі спыніцца на працягу некалькіх месяцаў. Далейшае ж снабжэнне азначае практычную дапамогу агрэсару ў яго вярварчым зашчыненні кітайскага народа.

НАГЛЯЯ ЗАЯВА ЯПОНСКІХ ВАЕННЫХ УЛАД У ШАНХАІ

ЛОНДАН, 26 жніўня. (БЕЛТА). Шанхайскі карэспандэнт агенства Рэйтар піша, што 25 жніўня японскія ваенныя ўлады ў Шанхаі апублікавалі заяву. У якой гаворыцца, што ўсе самалёты, якія лятаюць над кітайскай тэрыторыяй, уключаючы англійскія, французскія і амерыканскія, рысуюць быць падатрэненымі.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАРАДА ПА ПЫТАННЮ КОМСАМОЛЬСКОЙ РАБОТЫ ў ПАГРАНРАЁНАХ

26 жніўня ў менскім Доме партактыва пачалася рэспубліканская нарада па пытанню становішча комсамольскай работы ў пагранічных раёнах. У рабоце нарады прымаюць удзел звыш 200 чалавек — сакратары РК ЛКСМБ, сакратары камітэтаў і комсоргі партыі чыных комсамольскіх арганізацый калгасаў пагранічных раёнаў, сакратары бюро ВЛКСМ пагранатрадаў, работнікі ЦК ЛКСМБ і палітдэлегацыя пагранічных і ўнутраных войск НКВД БССР.

Нарада заслухала даклад сакратара ЦК ЛКСМБ тав. Каралёва аб становішчы комсамольскай і масава-палітычнай работы сярод комсамольцаў і несаюзнай моладзі ў пагранічных раёнах рэспублікі і даклад памочніка начальніка палітдэлегацыі частцы пагранічных і ўнутраных войск Беларускай акругі па комсамольскай рабоце тав. Сербантэва аб рабоце комсамольскіх арганізацый пагранічнасцей у пагранічных калгасах.

Па дакладах разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Выступілі тт. Качан — комсорг партыі комсамольскай арганізацыі калгаса «Вольны трудавец» (Дрысненскі раён), сакратар комсамольскага камітэта калгаса «1-е мая» тав. Казей (Уздзенскі раён), тав. Сатокін — сакратар камітэта КСМ калгаса імя XV з'езда ВКП(б) (Лельчыцкі раён), сакратар бюро комсомола Н-скага пагранатрада тав. Кузняжоў і інш. Яны расказвалі аб рабоце комсамольскіх арганізацый і пагранічных калгасах, прыводзілі факты і прыклады ўдзелу комсамольцаў у ахове дзяржаўнай грамадзянскай службы.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Узначаліць работу па росту партыі

За перыяд выбарчых кампаній у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР нямерна вырасла актыўнасць працоўных мас. Па нашаму Барысаўскаму раёну сёння лепшых людзей, атаківаючы фабрык, заводоў і сацыялістычных паляў прымалі самы актыўны ўдзел у выбарчай кампаніі, прагучы агітатарамі, прапагандаістамі, доверанымі, старшынямі і членамі выбарчых камісій. Гэтыя людзі, далучыўшыся да грамадска-палітычнай работы, прадаўжаюць і шпэр весті агітатывую работу ў сельскім гаспадарстве. Яны на справе даказваюць беззаветную адданасць да нашай партыі і гераічнае жаданне ўстаць у партыю Леніна—Сталіна.

Барысаўская партыйная арганізацыя, бяспрыстрашчана ачышчаючы свае рады ад ворагаў народа — трацкіска-бухарынскіх і напьянара-фашысцкіх наймітаў, захоўваючы строга індывідуальны адбор, прымае ў рады ВКП(б) лепшых сямёў і дачок сваёй радзімы. За 7 месяцаў 1938 года мы прынялі ў кандыдаты партыі 58 чалавек і перадалі ў члены партыі 29 чалавек.

У кандыдаты партыі прынята дэпутат Вярхоўнага Савета СССР, былая свінгарка саюза Елізавета Васільева Белава. У кандыдаты партыі прыняты таварыш лепшы атаківаючы фабрыкі іма Кірава: дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. Храмаў Ф. І., рабочы тав. Райхштэйна, майстар цеха тав. Клімковіч і інш. Усе яны даказалі на справе блізкавую любові і адданасць да партыі Леніна—Сталіна.

Напрама ідзе рост партыйнай арганізацыі школаводы іма Дзяржынскага. Там за апошні час у кандыдаты партыі прынялі 11 чалавек і 4 перадалі ў члены партыі. Некалькі палітычнай работу па росту партыі партарганізацыя завода іма Молетава (сакратар парткома тав. Махілін), партарганізацыя завода «Чырвоны металіст» (сакратар парткома тав. Архыпчык) і інш.

Аднак, лічбы росту партыйнай арганізацыі раёна, у якой налічваецца 40 партыйных партарганізацыяў, ні ў якой разе не велькі лічыць аднаўляючыся. Наша партыйная арганізацыя за ўвесь час з дня аднаўлення пры-

мае ў партыю, г. зн. амаль за два годкі, вырасла ўсяго на 95 чалавек. І гэта ў раёне, які мае немалую колькасць буйных прадпрыемстваў. Асабліва дэманстрацыя росту партыі на сяле. Па раёну ёсць 17 сельскіх партарганізацыяў і толькі 3 з іх прынялі ў свае рады па аднаму чалавеку.

Слабы рост раёну партыі тлумачыцца тым, што многія партыйныя партарганізацыі раёна яшчэ велькі дэманстрацыя па выхаванню лепшых людзей — непартыйных большэвікоў. Пастаянна і сістэматычна працаваць з беспартыйным актывам яны яшчэ не навучыліся. Усё яшчэ задыя кампанейшчына. І аўсім апраўдана, гэта значоўчыць свой адбітак у слабом росце партыі.

Партарганізацыя машароннай фабрыкі (сакратар парткома тав. Шульман) за гэты час не прыняла ў рады партыі ні аднаго чалавека. А ці-ж там няма рэзерву для росту? На фабрыцы працуе каля 200 атаківаючых, 40 комсамольцаў, многія з якіх у поўнай меры падрыхтаваны і дастойны насіць пачэснае званне камуніста. Не лепш абстаіць справа і на лесакамбінаце «Комінтэрн» (сакратар парткома тав. Мафікаў). За перыяд з дня аднаўлення прыёму ў партыю там прынялі толькі двух чалавек. А на гэтым заводзе працуе 365 атаківаючых, 84 комсамольцы, 22 сплываючыя.

Вялікая доля віны за слабы рост раёну партыі кладзецца і на бюро райкома, у тым ліку і на мяне, як сакратара. Райком яшчэ недастаткова ажыццяўляе кіраўніцтва ростам партыі. Мы яшчэ велькі мала аддаем увагі асобным партыйным арганізацыям, па якіх дэманстрацыя праходзіць рост партыі.

Рост партыі — вялікая і аднава партыйная работа. Задача ўсёй нашай партыйнай арганізацыі — па-большэйшаму ўзначаліць яе, выхільна ажыццяўляючы ўказанні Цэнтральнага Камітэта, захоўваючы строга індывідуальны адбор, палітычна рады партыі за лік лепшай часткі рабочых, калгаснікаў і саветскай інтэлігенцыі.

Н. Г. ЛЕВІН,
сакратар Барысаўскага РК КП(б)Б.

ЛІКВІДАВАЦЬ НЕДАХОПЫ У ПАРТЫЙНАЙ ПРАПАГАНДЗЕ

Пасля рашэнняў лютаска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б) (1937 год) і ўказанняў таварыша Сталіна ў Жучаўскім райпартарганізацыі значна паляпшылася работа па ідэйнаму выхаванню камуністаў, па авалоданню большэвізмам.

На працягу 1937 і паловы 1938 г. партыйныя школы і гурткі працавалі бесперапынна. Регулярна праводзіліся заняткі ў гурткі атаківаючых БІМЗО, дзе ажыццяўлялася гісторыя партыі на павышаным курсу. Завочную праграму вучобы скончылі 18 камуністаў і комсамольцаў. Адыбуся таксама выпуск курсоў атаківаючых па праграме ЦК КП(б)Б, якія скончылі 40 чалавек калгаснага актыва. Добра працавала партыйная школа па ачышчэнню гісторыі партыі на першакласных, у якой навучалася 13 камуністаў. Завалоданне праходзілі заняткі ў школе палітурнага курса ВКП(б), якія скончылі 15 чалавек і кандыдатаў партыі.

Аднак, трэба сказаць, што становішча партыйнай прапаганды за летні час значна пагоршылася. Сталі бачны частым факты зрыну заняткаў. У гурткі па гісторыі партыі партыйная партарганізацыя Сялецкага МТС (парторг тав. Папоў) на працягу ліпеня і жніўня праводзіць толькі адны заняткі. У гэтай-жа партарганізацыі гурткі палітурнага і ідэйнага ўзроўня.

СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТИВА

23—24 жніўня адыбуся сход партыйнага актыва палітурнага арганізацыі. На сходзе абмяркоўвалася пытанне аб замяшчэнні вынікі агітатыва-масавай работы. Па дакладу сакратара райкома тав. Дыперштэйна выступала 13 чалавек. Таварыш рэзка крытыкаваў райком за тое, што пасля выбараў фактычна спынілася работа з агітатарамі. Калі тысячы агітатараў былі прадстаўлены самі сабе. У рэзультат гэта значна аслабла агітатыва-масавае работа, раён адстае ў выкананні гаспадарчых задат.

Партыйны актыву даручыў райкому правесці за ўсё партыйных арганізацыяў партыйны дзень, прысвечаны стану агітатывавай работы.

А. Л. РОЕВА.

З ІМЕМ СТАЛІНА Ў СЭРЦЫ

Пісьмо ў „Звязду“ байца Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга Фронта тав. М. І. БАСЬКО

У гату ноч намеснік палітычнага кіраўніка тав. Бамбураў ішоў у лагер. Вышыня М. Зусім побач граніца. Бамбураў па-майстэрску выбраў скрытую пазіцыю замаскіраваўся. Было дзве галіны ночы, калі Бамбураў скрозь дажджавую імглу ўбачыў, што да яго з двух бакоў рухаюцца вейкія цёмныя посты.

«Японцы — мільганула ў галаве Намеснік палітычнага кіраўніка прычым рукам устанавіў прыкладку вучыцца ў правае плячо. Мінута, другая, трэцяя... Бамбураў бачыў, што цёмныя посты ўсё набліжаюцца. Трэба дзівосна ворага бліжэй, а тды бінш яго ва ўпор кулямётным агнём.

... Калі ў цемры сталі добра відаль варажыя чыры, Бамбураў націснуў на спусковы кручок...

Свінцовы шквал першай кулямётнай чаргі гукімі рэжам распахнуў у горах. У ралех самураў — замшпанне. Шмат хто з іх зваліўся на спіну пад меткім агнём саветскага кулямётчыка.

Вораг рашыў змяніць тактыку. Японцы, ужо паўком па аднаму, падкрадваюцца да кулямётчыка. Намеснік палітурка — выдатны стралец, ён б'е б'е промаху, кожны яго выстрал навосяць страту ворагу. Але хутка вышаў запас патронаў, і кулямёт замаўчаў. Бамбураў адцігнуў незад рулякту затворнай рамы, націснуў кручок, але ларэма — магазін пусты...

Калі ворага змыкалася. Як відаль, японцы рашылі ўзяць жывым совецкага кулямётчыка. Але дваронны нашых граніц, верныя сыны сацыялістычнага радзімы, ніколі не аздаюцца.

Дабіраўся да сваёй ці памру за іччэце радзімы, за справу вялікай партыі Леніна — Сталіна, але не адмаўляў у палон бруднай фашыскай галіне, — а гэтай думкай тав. Бамбураў хваціў кулямёт і з волькімі — «за таварыш Сталіна!», «за саветскі народ!» — рынуўся на ворага ў смяротны, рукапань бой.

Сыны былі віроўныя. Цяжка абавязна кулямётным ствалою супроць варажых штыкоў. У гарачыні бою Бамбураў нават не прыкмеціў, што ён ранен штыком у руку, асколкам граніцы ў губу. Ён прадаўжаў няносіць удары па насяляўшаму ворагу да таго часу, пакуль не зламалася шышка прыкладна і кулямёт вышаў у яго з рук.

На пагрудку вісела граната, Бамбураў барог яе да апошняй хвіліны, ён мянуў гранатай у японцаў. Усёры адурманіў ворага, Калі яго разварвалася, з хуткаю малюкі Бамбураў кінуўся ў стварыўшыся праход і выслігнуў у варажых акружэння.

Параненага Бамбурава хапці было накіраваль у тыл, але ён адмовіўся, перавязаўшы раны, вярнуўся на поле бою.

... Досвіткам батальён японцаў пайшоў у атаку. Кулямёт Іосіфа Мініна «загаварыў» хутка і безадручна. З варажых атаку тучы быў ніз і стогі. Моцнымі мускулістымі рукамі Мінін адавіў рукацікі «Максіма». Свінцовым шквалам паліваў налетчыкаў. Напёк варажых быў спынен. Самураў кінуўся ўцякаць.

Надміла ноч. Бандыты зноў заварушыліся і пачалі абстрэл нашых частэй артылерыйскім і кулямётным агнём. Кулямётчык Краснараў — на баявым пасту, ён пільна ўглядаўся ў цемру. Вячэска была дэманстрацыя, але Краснараў убаць, як з японскага боку рухаюцца сілуэты салдат. Зігнучы ў лачыну, яны зніклі ў цемры. Па налетчыках быў адкрыты кулямётны агонь. Краснараў змагуўся з варажымі асколкамі і ўцягнуна, безупына-

на страчыў яго кулямёт. Ён адліў яшчэ шчыў роту самураў. У героя-кулямётчыка паранена рука. Але ён да канца бою не зышоў з ліній агню, меткім кулямётным агнём анішчаючы японскія банды.

Лучы ў бой, сётні байцоў Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга Фронта паліталі зваць аб прыёме іх у партыю. У сваёй зваўч яны пісалі: «Калі мы не вярнемся — лічыце нас камуністамі. Такую заяву палітаў комсамольцаў маўдзіраў тав. Кузнецов, накіроўчыся на выхаванне баювата заданьня.

Умева вядзе танк ваяцель тав. Кісель. Танк паспяхова перамагае цяжкія перашкоды, расчышчаючы дарогу пяхонам.

Да першых радоў засеўшых самураў асталося некалькі дзесяткаў метраў. Камандзір экіпажа тав. Кузнецов адкрывае меткі агонь, знішчаючы агнявыя кропкі ворага. Танк палыхоўчы да аскопа. У ім поўна самураў.

З аскопа пад танк ліньчы гранаты, але танк пільні і не палыхоўчы. Аліні за другім Кузнецов пасылае ў аскопы тры снарады, а потым палівае ворага кулямётным агнём. Самураў схаваліся. Тав. Кузнецов пукае танк на аскопа. Грозная баявая машына сваёй цяжкасцю знішчае перападохных захватчыкаў.

Астаўшыся ў жывых самураў у паліцы старошапа Ульячы, але мала каму ўдалося выратавацца ад агню кулямёта саветскага танкавага экіпажа.

Старшы лейтэнант тав. Надзуга, асабістым прыкладам натхняючы байцоў, паўком падарваў да прота, за якім размяшчаліся ворагі, праравае праход. Пад перакрываючым варажым агнём ён першым кідаецца наперад. Байцы імкліва рухаюцца за ім. Ранен руцны кулямётчык. Кулямёт змоўе. Тав. Надзуга кідаецца стралок Плотнік. Ён адкрывае пагубны агонь. З фланга на Плотніка нападала амаль адзінае самураў. На дапамогу кулямётчыку спыніў камандзір аддзялення Захарав. Кінуўшы гранату, ён улажыў у месячы чатыры японцаў, астатнія ў паліцы кідаюцца ўцякаць.

На чырвонаармейца Драгіна кідаецца каля дзесяты самураў. Лежачы, тав. Драгін расстрэлівае на ўпор чатырох, а да астатніх выбітае наустрач з вінтовак напераве і з баявым воўкічам на вусях — «за таварыша Сталіна!», «за саветскую радзіму — уперал!». Рагараецца віроўны бой. Штыквінтоваў Драгіна моцным ударам апракідвае самурава, бігучага наперадзе. Моцны, каранасты Драгін ушылае аямлю да сябе групамі ворагаў. Ён ужо атрымаў дзве раны штыком, але паранешаму — моцна яго рука, моцны ўдары.

На дапамогу тав. Драгіну сплываюць таварышы. Астаўшыся ў жывых японцы ўцякаюць. Тав. Драгін ранен у чатырох месцах, але ён трохімі воўкічамі натхняе байцоў, ідучы на атаку.

Гэта толькі некалькі прыкладаў праўлення гераізма палкі саветскіх партыйцаў, байцоў Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга Фронта. Такіх прыкладаў безлічна мноства. Верныя сыны народа, камандзіры, камісары, палітработнікі, чырвонаармейцы Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга Фронта далі дастойны адказ фашысцкім падальшчыкам вайны. Яны паказалі, як будзе змагацца кожны саветскі грамадзянін за сваю плудоўную радзіму, як бялітасна і імкліва саветскі народ анішчаць падальшчыкаў вайны, якія ўдмуоць ступіць на саветскую аямлю.

АВАЛОДВАЕМ БОЛЬШЭВИЗМАМ

Статут большэвіцкай партыі абавязвае нас, камуністаў, пастаянна павышаць свой ідэйна-палітычны ўзровень. Велькі гісторыя нашай партыі, правільна разумень яе расла і павялічалася партыя новага тыпу, як яна на розных этапах вяла барацьбу з антыленініскай групоўкамі — ашартуністамі ўсёх месцаў, з варажымі народа, трацкіска-бухарынскімі эдраністамі — гэта свідчанні абавязак кожнага камуніста, гэта ўзброеныя нас на далейшую барацьбу за справу Леніна—Сталіна.

Авалодваць большэвізмам можна толькі прапатываў пастаяннай работай над сабой, глыбока вучаючыся гісторыі партыі большэвікоў. У партыю я ўступіў у 1932 г. і за гэты час многаму навучыла мяне камуністычная партыя. Працуючы на вытворчасці ля сталва, я разам з тым пастаянна павышаў свой ідэйна-палітычны ўзровень.

Другі год я займаюся ў гуртку па вучэнню гісторыі партыі па першакласных. Тут я вырае палітычна, па-

знаёміўся з працамі класікаў марксізма-ленінізма, вучуцаю творы Леніна і Сталіна.

У гуртку партыйнай асветы вучацца і іншыя камуністы завода. Вось член партыі тав. Капачнік — яму ўжо каля 60 год, але ён з вялікім захапленнем і любоўю адносіцца да павышэння свайго ідэйнага ўзроўня. Тав. Капачнік — гэта прыклад для іншых камуністаў і асабліва для нас, маладых. Ён да кожнай заняткаў добра падрыхтаван, мае падрабязны канспект, карыстаецца неабходнай літаратурай і з'яўчаецца пастаянным наведвальнікам многіх бібліятэк горада Менска. Добра пасявае ў вучобе і малады кандыдат партыі тав. Віткі.

Патрэбна сказаць, што ўсё 17 атаківаючых гуртка ўпарта па першакласных вучаючыся гісторыю партыі, асабліва складанымі ведамі большэвізма.

І. Б. ГІТЛІН,
слухач партыйнай школы завода «Ударнік».

НАБАЛЕЎШЫЯ ПЫТАННІ БЕЛАРУСКАЙ КІНЕМАТАГРАФІІ

Велізарныя патрабаванні праўдліва партыйна і ўрадам усім участкам напала сацыялістычнага будаўніцтва. Аб гэтым сведчыць работа Сяці Вярхоўных Саветаў і тая суровае, але дэлавая крытыка адстаючых участкаў і іх кіраўнікоў.

Патрабаванні — па-большэйшаму арганізоўваць кожны вытворчы працэс і выпускаць высокамастацкай творы, адлюстроўваючы рэчаіснасць арганізацыі Беларусі — праўдлівае беларускі народ да работы кіностудыі «Совецкая Беларусь» у Ленінградзе.

Кіностудыя «Совецкая Беларусь» заклікана ствараць мастацкія фільмы, адлюстроўваючы рэчаіснасць Совецкай Беларусі, ствараць фільмы, паказваючы, як беларускі народ, выхаваны і ўрашчаны партыйна Леніна—Сталіна, будзе камуністычнае грамадства на варажых ружавых нашай вялікай сацыялістычнай радзімы.

Гэта ніяк не азначае, што беларуская студыя павінна амакнуцца ў сабе і абмежавацца толькі вузаваназначанай тэматыкай. Побач з гэтым павінны быць творы, якія паказвалі працэсы і з'явы агульнасацыяльнага значэння. Апрача таго, творы, у якіх адлюстроўваецца жыццё і барацьба беларускага народа ў праўдлівых, глыбокіх, высокамастацкіх вобразах, будучы з вялікай пільнасцю і карысна прыняты ўсімі народамі Совецкага Саюза. Такія творы будучы яшчэ больш умацоўваючы дружбу народаў нашай радзімы і тым самым, выхоўваючы пазнавальную функцыю мастацтва, будучы служыць інтарсам усёго саветскага народа.

Тымі вядомымі і пачэснымі заданым павінна служыць работа Беларускай кіностудыі па выпуску мастацкіх фільмаў.

будучае кіностудыі. Сучаснае — велькі сумнае і бязрадаснае.

У 1937 годзе студыя выпусціла фільмы «Валтышчы», «Дзяця радзімы» і «Чырвоны лагер». Першая карціна атрымала высокую ацэнку нашай саветскай грамадскасці. Дзве другія, якія прабавалі адлюстроўваць жыццё Совецкай Беларусі, аказаліся на недастатковай ідэйна-мастацкай вышыні. У гэтым годзе студыя выпусціла дзве чэхаўскія кароткаметражныя і фільм «11 ліпеня» аб барацьбе беларускага народа з беларудскімі акупантамі.

Як бачым, у гэтым годзе яшчэ горшае становішча, чым у мінулым. У чым-жа прычына гэтага адставак і пранай работы кіностудыі? Пастаянае ЦНК СССР аб паліпшэнні арганізацыі вытворчасці кінофільмаў ад 23 сакавіка 1938 года галоўную ўвагу звярнула на арганізацыю загатоўкі сцэнарыяў і вытворчага працэса пастаянага кінофільма. Апрача таго, у плянах Камітэта па справах кінематаграфіі была зроблена ўстаноўка на стварэнне сцэнарыяў і фільмаў з сучаснай тэматыкай.

Сцэнарыі — гэта аснова будучага кінофільма. Сцэнарыі аддаць — гэта сэрца кіностудыі. Ад яго залежыць жыццё і рост усёго арганізма кіностудыі.

Да апошняга часу гэтую адваду ў Беларускай студыі не надавалі ніякага значэння. Доўгі час ён фактычна не юнаваў. Намінальна быў зазначыць сцэнарыя аддаць без аддаць.

Сцэнарыі аддаць — гэта жывыя людзі, — кінодраматургі, пісьменнікі ўмеючы прыцягнуць іх, выбраць кваліфікаваных мастакоў, вывучаць новых ацольных пісьменнікаў — вольны вядомыя залачы, што стаялі і стаяць перад сцэнарыям аддаць і кіраўніц-

твам студыі. А гэтага, на жаль, не было.

Кіраўніцтва студыі ў гэты час адраджвалася ад аўтарскіх пісьменнікаў. Скажам, Зіноўеву ў свой час ралі прыцягнуць да работы М. Зосчанка. На гэта Зіноўеву адказаў: «Ён (Зосчанка), бачыце, не аўсім разбіраецца ў нашай рэчаіснасці, а таму наўрад ці выйде што».

А зараз той-жа Зосчанка напёў для студыі няпрыйны сцэнарыі. Затое лабарыянасць Зіноўева прыодзіла ў студыю людзей, якія або ніякіх адносін не мелі да літаратуры, або велькі няяснасны. Праўда, у іх была другая станоўчая рыса — яны былі прынятымі ў знаёмым Зіноўева. Так, быў заключан дагавор з Карнілавым — «малым аўтарам», а на справе проста прыняцел. Зраўдзела, са сцэнарыя нічога не атрымалася, а 12 тымяч рублёў было марна патрачана. Мала гэтага, тут-жа з ім быў заключан дагавор на другую тэм і выдан аванс. На гэты раз ён зноў не адлаў сцэнарыя, а каб грошы не прывалі дарма, даваўся аддаць лібрэта іншым аўтарам.

Жаловчы ўслужыць балою сакратару Ленінградскага аддзялення саюза саветскіх пісьменнікаў, зараз вярнуў таму ворагу, які ад роту нічога не пасаў, з ім Зіноўеву заключыў дагавор. Сцэнарыя не аказалася, а 8 тымяч дзяржаўных грошай было аддама бязрадасна.

У канцы 1936 года і ўвесь 1937 год студыя была акуплена бурнай дзейнасцю па рабоце над фільмамі «Валтышчы» і «11 ліпеня». Усё было мабільна завалот гэтага, Натуральна, што загатоўцы новых сцэнарыяў кінокіраўніцтва студыі аддавала мала увагі, бо мастацкі кіраўнік Зіноўев (ён-жа

сааўтар гэтых карцін) выключна быў заняты работай над папраўкам, даробкам і пераробкам гэтых карцін. А займацца агульнастудыйнымі справамі ён, безумоўна, не мог. І ўсё-ж, калі работа з ленінградскімі аўтарамі вялася, дык праблема беларускага аўтара ў беларускай студыі аставалася невырашанай.

Праўда, у свой час ворагі народа ведаючы вялікае значэнне кінематаграфіі, імкнуліся да яго, як мухі да мёду. І гэта ім удалася. Чэсных, добраахвотных людзей з беларускіх пісьменнікаў студыя так і не мела. Чаму так сталася? З боку беларускіх пісьменнікаў не было сапраўднай зацікаўленасці кінематаграфіям, якое для іх з'яўчаецца такім-жа бліскім і овалым, як літаратура. Але і ў студыі была фармальна зацікаўленасць работ беларускага пісьменніка. Тая зносіны з беларускімі пісьменнікамі (Лінькоў, Самуілавіч, Бядуля і інш.), што мелі месца ў практыцы студыі, дзівячылася тым, што, бачыце, трэба-ж для справядлач мець у спісках і беларускіх аўтараў. Была проста цынічная тэадэяныя студыі — трэба прымаць для работы беларускага аўтара. Напільна — добра, не напільна — можна сказаць тым: мы-ж прыняцелі. Не вышлі! Такім чынам, студыя страхавалася, а работы з пісьменнікамі не было. Іонавала нельгаве да беларускага аўтара. Гэта прыводзіла да таго, што ў крытычным моманты даваўся ацяляне пастаянным работчыкам студыі Зельдэру, Зіноўеву, а яны за пэўныя месяцы рабілі сцэнарыі, прыводзілі яго і стаялі.

Так рабіўся сцэнарыі «11 ліпеня». На гэтую тэму ў 1935-1936 годзе былі заканааны сцэнарыі Недабрава, Талстома і Кобену. Аліні сцэнарыі аказаліся ідэальнымі бракам. Талстой і ралда не напісаў, бо ён не далі гістарычных матэрыялаў. Удалым быў сцэнарыі Недабрава — «Вываленне». Але ён не паліваўся Тарчыч — рэжысёр. Які павінен быў стаяць фільмаў, яго адхілілі. З трох заказаў не стала адна-

го. А надходзіў час юбілейнай пастаяна фільма «11 ліпеня» падрыхтаваў песьні. Замест таго, каб заваць іх беларускаму паэту, замаваючы паэраўнаму паэту ў Ленінградзе Чуркіну. Ён велькісаў. Але гэта былі песьні вядомыя слабыя, не гаворачы ўжо аб тым, што ў іх не было ні зместу, ні наостро, уласцівага тым падзеям, якія яны павінны былі аяваць. Для беларускага варажына фільма готыя песьні даводзілася перакладаць і перарабіць.

Тое-ж робіцца з карцінай «Вогненныя годкі» (гэткаса з гісторыі грамадзянскай вайны ў Беларусі). Безумоўна, тэртарыяльная адраваць беларускую студыі — вялікі недахоп у яе рабоце. Былы тэст «Белдзяржкіно» не мог ажыццяўляць і ідэальнага, ні арганізацыйнага кіраўніцтва. Да апошняга часу партыйныя і саветскія арганізацыі Беларусі не піклаліся работай студыі, не кілапільні са ёй, не дапамагалі.

Апрача таго, адным з такіх ацольчых звычкі павінна быць работа беларускага пісьменніка, літаратара. Тут трэба пакончыць з парадным паперным уаўленнем, што ў спісках аўтараў ёсць беларускія пісьменнікі. Трэба з усёй большэвіцкай дэдаўлітасцю і пастойнасцю выкарэстаць жаданне, якое ёсць у беларускіх пісьменнікаў, працаваць над сцэнарыямі. Надаць жыўную сістэматычную творчую работу з беларускімі аўтарамі.

Зрабіць так, каб на працягу 1938—39 года дзесяты карціны вышлі на экран па сцэнарыям беларускіх аўтараў. Выкарэстаць кадры ленінградскіх аўтараў, ведаючых сцэнарыю работу, па дапамогу беларускім таварышам. Пільна ацольваць аўтараў і рэжысёраў для выхавання беларускай рэчаіснасці, для ацольвання з беларускай культуры. Такое супрацоўніцтва дапаможа і беларускім аўтарам і творчым работчыкам студыі. А ўсё разам даць беларускаму народу і народам Совецкага Саюза творы, дастойныя гераічнай сталінскай эпохі.

Я. Г. ІВ

Больш увагі каучуканосам

У сваёй гістарычнай прамове ў 1931 годзе на канферэнцыі работнікаў сацыялістычнай прамысловасці таварыш Сталін сказаў: «У нас ёсць у краіне ўсё, апроч хлеба каучука. Але праз год-два і каучук мы будзем мець у сваім распараджэнні».

І каучук з'явіўся. У гэтым-жа 1931 годзе кіраўнік экспедыцыі батанік тав. Родзін па ўказанню калгасніка Співацкіна ў горах Казахстана знайшоў каштоўнае расліну — кок-сагыз. Было ўстаноўлена, што гэта расліна дае за 12 проц. чыстага натуральнага каучука.

Кок-сагыз культывуецца і вельмі добра расце на калгасных палях і тарфяніках Савецкай Беларусі. У 1935 годзе пасевы плошча кок-сагыза ў Беларусі складала толькі 50 га. У бягучым годзе гатаў плантацыю ўжо заняты 2105 гектараў. Плантацыі кок-сагыза пры належаць да ім доглядае, выкараняць правільна агратэхніку, падкармліваюць і ўгнаення даюць добры ўраджай насення і карэнняў і прыносяць вялікі даход калгасам.

У 1937 годзе калгас «13 год Кастрычніка», Рагачоўскага раёна, з трох гектараў пасеву кок-сагыза на тарфяніках дабіўся ўраджаю 4120 кіلوграмаў карэнняў і, прадаўшы іх дзяржаве атрымаў 11 495 рублёў. Калгас «Пішчолка», Смалевіцкага раёна, з'явіўся рэкардыстам усёга Савецкага Саюза, даўшы з плантацыі ў 0,7 га на тарфяніку 1870 кг сухапараватранай масы, за яку атрымаў ад дзяржавы 4750 рублёў. Калгас «Комсомолец», Любаньскага раёна, з аднаго гектара сабраў 56 кілограмаў насення і атрымаў за яго 5540 рублёў.

Вялікі ўраджай насення і карэнняў у 1938 г. збірае калгас імя Молатава, Крычаўскага раёна, дзе брыгадам па кок-сагызу працуе лэнтру Вярхоўнага Савета БССР тав. Вырва.

234 калгасы Савецкай Беларусі далі дзяржаве ў 1937 г. 2348 кілограмаў насення і 41906 кілограмаў карэнняў. Выраслі дзіці — работнікі плантацый кок-сагыза — стыханавы.

Але гэта толькі першы крок. Неабходна аразумець, што кок-сагыз з'яўляецца працэсам культуры, новай культурай патрабуючай да спецыяльнай увагі. Для кок-сагыза землі пад

пазоў павінны адрывацца лепшыя, добра ўгноеныя з-пад цорных і чыстых пашараў, не заражаныя сельскагаспадарчымі шкоднікамі, лёгкія суглінікі.

Гэта культура патрабуе дасканалата догляду за пасевамі. Праполага рыхленне глебы, падкармка і ўстраненне некаучуканосага адуванчыка — залог высокага ўраджаю. Але гэтага не аразумелі і безадказна аднесліся загалчкі Смалевіцкага, Чэрвеньскага, Рагачоўскага і некаторых іншых райамагдзельцаў. Яны пераклалі ўсёе цяжар работы на аднаго агранома па кок-сагызу.

Соўнарком Саюза ССР 21 ліпеня 1938 года прыняў спецыяльнае рашэнне аб мерапрыемствах развіцця прамысловага каучукаводства і ўстанавіў для Беларусі план азімага пасеву кок-сагыза 1500 гектараў. Гэта рашэнне абавязвае аблвыканкомы, райвыканкомы і зямельныя арганізацыі ўзмацніць кіраўніцтва справай развіцця каучукаводства. Каб стымуляваць працу калгаснікаў, занятых на плантацыях кок-сагыза, СНК ССР паставіў:

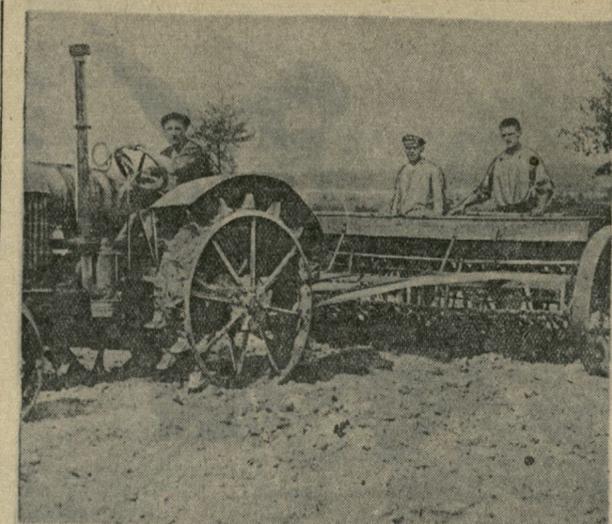
«Пры перавыкананні калгасам плана здачы карэнняў кок-сагыза ў мітах заахавання налічваць звышнормам перадавых звышнорм да 15 проц. працэнтаў звыш выпрацаваных ім на гэтай культуры ў залежнасці ад памераў азімага і ступені перавыканання плана; 50 проц. прэмія-надавак, атрыманых калгасам за зданую прадукцыю карэнняў, размяркоўваць сярод звышнорм, перавыкананых план у залежнасці ад ступені яго перавыканання а чыстцы ззяна — сярод членаў звышнорм у залежнасці ад колькасці выпрацаваных карэнняў працаўнікоў на кок-сагызах».

Гэта паставіла павінна стаць здыбыткам кожнага калгасніка.

Трэба мабілізаваць масу калгаснікаў на высокакачэснае правядзенне асіення сябубы, на выкараняне і перавыкананне плана па гэтай каштоўнай культуры, якая мае велізарнае гаспадарчае значэнне.

Справай развіцця калгаснага каучукаводства павінны заняцца цэнтральныя, абласныя і раённыя зямельныя органы і ўвесь аграперсонал.

ПАПОК, загадчык групы навуковага даследавання НКЗ БССР.

Калгас «Селькор», Зборскага сельсавета Асіпавіцкага раёна, адзін з першых у раёне скончыў уборку і адуку глебы дзяржавы. Да і першы калгас даўжэцца азімага пасеву кок-сагыза. На здымку: сабра жыта ў калгасе «Селькор».

МЕЛЯРАЦЫЙНЫЯ РАБОТЫ ў БССР

Умелай рукою большаюю бяскарыйна работніцтвам на ўраджайныя палі і сенажаці. Там, дзе раней на рэзкіх купінах расла асака, зараз растуць калгасныя пасевы. Асаканыя дзесяткі тысяч гектараў балот, а якіх калгасы атрымліваюць найбольш высокі ўраджай траў, яравых культур, капусти, калгас «Чырвоны мяк», Асіпавіцкага раёна, атрымаў аб'ёму а асіпаўных балотах па 30 цэнтнераў ячмы. 40 цэнтнераў асі і мяркуе атрымаць 15 цэнтнераў пшаніцы з гектара.

Каля 2 тысяч калгасуў БССР у гэтым годзе займаюцца асіпаўненнем балот. Вялікую паломку аказвае ім дзяржава. Звыш 5 мільянаў рублёў дзяржаўных сродкаў выдаткоўваецца ў гэтым годзе на меліярацыю. Найбольш буйныя работы выданы па раёнах Рагачоўскі і Жлобінскі раёны. Па іх азімачэнні 45 калгасуў атрымаюць 9.320 гектараў першакласных сенажацей.

У першай палове жыўня на водны транспарт пачалі паступаць грузы новага ўраджаю — гароліна, садавіна, малалая бульба і інш.

Задача воднага Дняпра-Дзвінскага паравозства — арганізаваць перавозку гэтых грузаў маршам хутчэй і без страт.

Асабліва многа паступае грузаў да вусця ракі Прыпяці. Сюды прыбывае амаль палова азімачанага Палесяе. Не менш важны ўчастак і па рацэ Сож ад Гомеля да Прапойска. Такія раёны, як Кармянскі, Чэрэцкі, Свіцлавінскі, Прапойскі, Веткаўскі, азначаюцца дэля ад чыгункі і перавозкі ў асноўным уключаюцца на водны транспарт.

Аднак, па прыстанах адсутнічаюць

9 калгасуў Рэчыцкага раёна атрымліваюць аб'ёму 800 гектараў сенажаці і палы ўздоўж рэчкі Дняпроў-Крыжыцкага 400 гектараў балота асушваецца ў Шклоўскім раёне і г. д.

Меліярацыйныя работы на оролкі дзяржавы выданы ў 50 пунктах рэспублікі. План механізаваных работ па прыкладцы каналаў і паглыбленню рэк даных на і жніўня выканана на 55 процантаў, а ручных — на 40 процантаў.

У многіх раёнах (Свіцлавіцкім, Жлобінскім, Журавіцкім, Рудзэнскім) паспяхова выконваецца план масавай калгаснай меліярацыі (ад 50 да 100 процантаў плана).

Згодна вытворчых планаў 1938 года ў БССР павінна быць асушана 40 тысяч гектараў балот.

Усе затраты на меліярацыю гэтага года (сродкі дзяржавы і затраты калгасуў) складуць 23 мільёны рублёў.

УЗОРНА АРГАНІЗАВАЦЬ ПЕРАВОЗКУ ГРУЗАЎ НОВАГА ўРАДЖАЮ

У першай палове жыўня на водны транспарт пачалі паступаць грузы новага ўраджаю — гароліна, садавіна, малалая бульба і інш.

Задача воднага Дняпра-Дзвінскага паравозства — арганізаваць перавозку гэтых грузаў маршам хутчэй і без страт.

Асабліва многа паступае грузаў да вусця ракі Прыпяці. Сюды прыбывае амаль палова азімачанага Палесяе. Не менш важны ўчастак і па рацэ Сож ад Гомеля да Прапойска. Такія раёны, як Кармянскі, Чэрэцкі, Свіцлавінскі, Прапойскі, Веткаўскі, азначаюцца дэля ад чыгункі і перавозкі ў асноўным уключаюцца на водны транспарт.

Аднак, па прыстанах адсутнічаюць

М. ЛАУШУК.

ПРЫКЛАДНАЯ РАБОТА ГРУЗЧЫКАЎ

Брыгады грузчыкаў Гомельскага порта т.т. Казакова і Кандрашова ўзмоцнілі рыхтоўку да трэцяй гадавіны станаўскага руху.

15 жніўня пры выгрузцы солі з крытых барж брыгада тав. Казакова вывала норму на 139 процантаў і брыгада тав. Кандрашова — на 131,8 процантаў.

М. ЛАУШУК.

НЕПАРАДКІ ў МАГАЗІНЕ „АўТАТРАКТАРАДЭТАЛЬ“

Адзіны ў Менскім магазіне па продажы аўтаатрактарных запчастак частак выключна дранна спраўляецца са сваёй работай. Магазін не мае неабходнага для культурнага гандлю памяшкання. Склады яго, якія знаходзяцца ў розных аддаленых пунктах зусім не прыстасаваны для каваня запчастак частак; к таму яшчэ зусім недастаткова іх плошча.

Варта толькі зайсці ў памяшканне гэтага магазіна як міноралі паўстае пытанне, — ці магазін гэта? І сапраўды, не больш і не менш, як дранна абсталяваны склад.

У памяшканні магазіна з-за недахопу складскага памяшкання навалены дзесяткі скрыяў з рознымі дэталімі. Пакупніку прыходзіцца з вялікай цяжкасцю па вузенькіх праходах паміж гэтых скрыяў прабірацца да прылаўца. Але не больш парадку і за самім прылаўцам замест таго, каб кожная дэталі мела свой нумар і месца, што значна паскорыла б іх продаж, тут у клетках ляжаць па некалькі і нават больш дэталей. У выніку ёсць дзесяткі выпадкаў, калі прадаўцы блытаюць адпаведныя дэталі пакупнікам і самі не ведаюць, дзе ляжыць тая ці іншая запчастка частка.

Дыракашчупаючы дэталі на дзесяткі тысяч рублёў ляжаць акрамя ўсюды пад акрытым небам на дварэ магазіна і яго складу іржаеюць і раскрадаюцца. Ды раскрадаюцца яны і ў самім магазіне. Нялаўна сярод белага для а магазіна ўкрадлі охрыню а шаперонамі. Ёсць пмац іншых фактаў раскрадання дэталей.

Асабліва з вялікімі цяжкасцямі застаецца пакупка запчастак частак таварышам, прыязджаючым з раёнаў калгасуў, МТС. Магазін гандлюе толькі з 10 гадзін раніцы да 3 гадзін дня і прыязджаючы пасля гэтага часу вымушаны аставацца начаваць або з'явіцца па патрэбна дэталі ў дзесяцікратным памеры спекулянтам, якія частую прапаўваюць свае паслугі гутжа ў памяшканні магазіна. Аб гэтым ярка папярэджаюць шматлікія скаргі прыязджаючых раённых работнікаў.

Усё некааторыя запчастак з кнігі скарг.

— Прышоўшы ў магазін пасля трох гадзін дня, — піша ў сваёй скарге загалчкі Асіпавіцкага гаралскага аддзела комунальнай гаспадаркі тав.

Я. ЗЛЬ.

«Анішчанка» — я прапачу прадаўца Брэка адлучіць мне вельмі неабходныя для аўтамашыны «ЗІС-5» рычкавы прырачале. Але найшмольны прадавец у гэтым мне катэгорычна адмовіў. Асташа ў горадзе з-за гэтай дэталі я не меў магчымасці і мне прышлося акупіць не ў спекулянтаў, заплаціўшы ў дзесяцікратным памеры ў прысутнасці прадаўца Брэка.

— Прышоўшы ў магазін пасля трох гадзін, — піша ў сваёй скарге шофер калгаса «Рэкорд», Асіпавіцкага раёна, тав. Келдэў, — я ніяк не мог упрасіць работнікаў прылаўца адлучыць мне маючаеся ў продажы шкло стоп-сігнала. Наш калгас знаходзіцца ў 120 кілометрах ад Менска і ў горадзе я бываю вельмі рэдка. І так, з-за агідай работы магазіна мне прыходзіцца ў часе паёубнай аэдыцы на няспраўнай машыне.

Незлы дярпечы такога становішча, калі многія пакупнікі, якія спецыяльна прыязджаюць за неабходнымі запчастак часткамі, частую не могуць купіць іх не таму, што гэтых частак няма ў продажы, а толькі таму, што яны не зачаліся чаргі.

Былы галоўбух Каннелёва на працягу доўгага часу так заблітаў бухгалтэрыю магазіна, што заразіўся звесці каліцы з калпамі. На 2 месяцы адстае матэрыяльны ўчот. Інвентарызацыя праводзіцца тут толькі адзін раз у год. Выходзіць, што на працягу года магазін працуе ўсяляку. Ясна, што такая сістэма правядзення інвентарызацыі пры ўсім вышэй укаваным нам непарадкі, у магазіне і да чаго добрага прывядзе не можа.

Агульнавядома, што з вожным годам наш аўтаатрактарны парк расце, павялічваецца машынамі, што пмыт на запчастак часткі значна павялічваецца. Зразумела, што павялічваецца і нагрук на магазін. Неаразумела толькі, чаму адзіны ў горадзе магазін, які гандлюе запчастак часткамі, не распіраецца, а фактычна звыжаецца. Колькасць работнікаў прылаўца ў гэтым годзе значна скарачана, а асобным работнікам магазіна зніжана заробачная плата.

Выключна абыжавае адлюшча да работ магазіна лікратар Беларусі каванцы «Аўтаатрактарабыт» тав. Румілаў, які, добра ведаючы аб усіх ненармальнасцях упарта не жадае навестці ў ім большэвільскі парадка.

— Прышоўшы ў магазін пасля трох гадзін дня, — піша ў сваёй скарге загалчкі Асіпавіцкага гаралскага аддзела комунальнай гаспадаркі тав.

Я. ЗЛЬ.

НАПЯРЭДАДНІ НОРАГА ВУЧЭБНАГА ГОДА

ШКОЛА ЧАКАФ РЭБЯТ

Падрыхтаванай сустрэкае новы вучэбны год 45-я сярэдняя руская школа гор Менска (дырэктар тав. Вайнберг). Рамонт школы закончав Пабелныя сены, пафарбаваны лаўкі, абноўлены класныя дошкі, загатоўлены чаркі і крэды, падклеены ўсе наглыяныя лапаможнікі і географічныя карты, папоўнена новымі кнігамі бібліятэка.

У школе абсталяван піонерскі пакой, адкрытаеся кіёс па продажы падручнікаў і буфет.

10 жніўня адбыўся першы педагогічны савет на якім выкладчыкі і настаўнікі школы абавязаліся арганізаваць бачкоўку на забеспячэнне выдатнай вучобы сваіх дзяцей.

Школа чакае адровых, загарельных адпачыўшых за лета ребят, якія з новымі сіламі возмуцца за вучобу.

П. С.

РАМАНТАВАЦЬ ШКОЛУ НІХТО НЕ ТУРБУЕЦЦА

Асталіся літаныя дні да пачатку вучэбнага года, а аб рамоне Дубраўлянскай пачатковай школы (Менскі раён) ніхто не турбуецца. Старшыня Папярнянскага сельсавета тав. Мун і старшыня калгаса «Чырвоны ўдарнік» тав. Шамацінкі яшчэ толькі думваюць дастаць валну, каб пачаць у школе.

М. ЛАУШУК.

М. ЛАУШУК.

ЗРЫВЮЦЬ СОРТАБМЕН

МСЦІСЛАЎЛЬ. Сябра азімых у гэтым годзе павінна быць праведзена выключна сартывам насеннем Калгасу, якія не маюць сваёго сартывага насення, павінны атрымаць яго ў парадку міжкалгаснага абмену. Аднак аб гэтым свечасова не палумуў загалчкі райза тав. Велікоў. Пляны абмену далася калгасам толькі ў апошнія дні.

Калгасы Кіраўскай МТС павінны абапачыць сартывам насеннем калгасы Курманаўскай МТС. Але паспяхова арганізацыі абмену перашлае тое, што дырэктар Кіраўскай МТС дранна арганізаваў абмалот. Калгас «Ротэ фане», які абслугоўваецца Кіраўскай

МТС, зусім не пачынаў абмалот сартывага насення. І гэта ў той час, калі калгас гэты царінен абмяняў іншым калгасам 75 цэнтнераў сартывага насення.

Не лепш і з азімаем угнаенняў. На станцыі Худзев даўгі час ляжыць невывезены 90 тон мінеральнага ўгнаення, прызначанага пад азімыя пасевы.

Замест большэвільскай арганізацыі свечасовага правядзення азімай сябубы кіраўнікі райза і МТС падтрымліваюць школьны разважаны некаторы старшын калгасуў: «Зяночым уборку, а потым будзем сяць».

С. НАЗНАЧЭУ.

НА СЯЎБЕ

ПУХАВІЧЫ. Першым у раёне прыступілі да сябубы азімых культур калгаснікі сельсаветаў «Асавіцкім», Блоньскага сельсавета. Засеяна 52 гектары азімага жыта. Сябуба праводзіцца высокакачэснам зярном, на добра атрапанай глебе ракоўнай сенажаці.

Сейкамі кіруюць вопытныя калгаснікі Алякс. Карбіці і Іосіф Вірула

Робнымі стужкамі высяваецца зярно ў пудковую глебу. На трактарах, якія возыць ралковыя сены, працуюць лепшыя трактарысты Радзів Юсеічык і Дамітры Кароткі.

Складам за сенажцямі на задзелены пасевы працуе зьяно калгаснікаў Работы на сябубе правяршае інспектарамі якасці.

П. НАСНОУ.

Адначасова з арганізацыяй упорнай аборны ў многіх пунктах на раён Іланы кітайскае камандаванне ў другой палове ліпеня падрыхтавала контр-аперацыю маневр на Усходнім беразе ракі Энергічным наступленнем кітаіскай войскі адліналі японцаў да смага берага Янцзы і стварылі вельмі сур'ёзную пагрозу для сувязі галоўных японскіх сіл са сваім тылам.

У першай палове жыўня кітаіскай войскі папярэдняе праваі новае контрастнае лене, на гэты раз на заходнім беразе ракі Янцзы. Толькі з даламогай новай сіл, перакінутых з тыла і знятых з іншых участкаў фронту, японскаму камандаванню ўдалося ліквідаваць стварыўшася пагрозу зносім японскіх войск.

Шматлікія партызанскія атрады, якая і кіруючыя ялаўна сфарміраванай 4-й народна-рэвалюцыйнай арміі Кітая, у вельмінай ступені ўзмацнілі сваю актыўнасць у абшчынным раёне Шахай-Найкі-Хэячжоу. Чыгункі і грунтавыя шляхі гэтага раёна ўвесь час знаходзяцца пад непарэстаным ударам партызан і часцей 4-й народна-рэвалюцыйнай арміі. У выніку гэта значна частку часу на чыгункі і грунтавыя шляхі няма руху. Смяляць і бяспраўна кітаіскай партыза сапраўды здымаючыся. Каля двух тышчад таму назад моцны партызанскі атрад напад на японскі гарнізон на ўсходняй ускраіне Шахай. На працягу некалькіх дзён партызаны трымалі ў навіччайным страку японскае насельніцтва Шахай — гэтага буйнага і захаваных японцамі кітаіскага гароду.

Апрэча энергічнай аборны кітаіскай арміі і актыўных дзеянняў партызанскіх атрадаў, у замаруджаны японскага наступлення ўздоўж р. Янцзы немагаварнаю ролю адгравала таксама фізічная і маральная атомленасць японскіх салдат. Лепшым доказам гэтаму служыць усе рэстучыя кісамугубства японскіх салдат. Адзінай невяторга звышнорма ваенна-абу-

Актыўнасць часцей 8-й арміі і партызан у раёне Бэйпіна і Тяньціня ўвесь час трымае японскі тыл у выключным напружанні. Японскаму камандаванню прыходзіцца абавязчы Бэйпін і Тяньціня на ваенным становішчы і прыняць меры надзвычайнай аховы. Астатнюка ў японскім тылу настолькі напружана, што японскае камандаванне стаіць перад неабходнасцю зноў пачаць шырокія ваенныя аперацыі да... заваявання ўжо аднойчы «заваяваных» тэрыторый Паўночнага Кітая.

Японцы прымушаны трымаць у сваім тылу значныя сілы ў якасці гарызонаў у буйных населеных пунктах і ўздоўж чыгунак, а таксама для карных экспедыцый супроць партызанскіх атрадаў і ваража настроенага насельніцтва.

Усё гэта сведчыць аб тым, паловы вяртальны японскі «набышч» ў Паўночным Кітаі. Азупававаны японцамі тэрыторыя з'явілася коўткай, яку японская ваявничыня не ў стане праглынуць.

У паўднёва-заходняй частцы правішчы Шавай адбываюцца вельмі сур'ёзныя баявыя дзеянні. Нялаўна прадпрымае тут японцамі наступленне захліснулася ў самым сваім пачатку Рашучым контрудару кітаіскай войскі сарвалі спробу японскага наступлення. Кітаіскай войскі прадаўжаюць нааючы японцам частыя контрудары, небеспаспяхова імкнучыся першыколі аманэвэнтываю японскіх войск на паўночным беразе р. Хуанха.

Як бачым, і ў Паўночным Кітаі японскі войскам не ўдалося не толькі колі-небудзь праасуцца наперад, але і замацавацца на захаваных рубіжах. Больш таго: японцы вымушаны былі пакінуць некаторыя пункты.

Напружанне ў японскім тылу бесперапынна ўзрастае, сіла удару партызанскіх атрадаў, іх колькасці і арганізаванасці растуць з вожным даем тэрыторыяў у тылу японскіх войск, якія знаходзяцца пад кантралем партызан і часцей 8-й арміі, усё больш пашыраецца.

Чым-жа растлумачыць той факт, што

М. ЛАУШУК.

М. ЛАУШУК.

Агляд ваенных дзеянняў у Кітаі

Для наступлення на Ханькоў японскае камандаванне скончыла рэвалюцыю на раён Янцзы буйныя пяхотныя алуцённі, багата абалюжаны танкамі, артылерыяй і авіяцыяй. У дапамогу сузахемным войскам японцы паслалі ў раён баду на р. Янцзы звыш 50 вялікіх і малых баявых караблёў і калісотні транспартных і дапаможных суднаў.

Кітаіскае камандаванне раздала напрамак галоўнага ўдару японцаў і загалды прыняла рад контрмер. У многіх пунктах на абодвух берагах ракі кітаіцы пабудавалі салідныя абарняльныя пубоўны.

Прынятыя кітаіскамі камандаваннем меры аказаліся ўпаўне матэгольнымі. Абарняльныя пубоўны на раён Янцзы блізка выконваюць ускладненыя на іх задачы. Малейшае праасуванне японцаў уздоўж ракі абавязчыцца ім надзвычайна дорага — яно патрабуе ад іх вялікай атраты часу і вываенна з вялікімі стратамі ў людскім саставе і матэрыяльна-тэхнічных сродках. Для авалодання горадам Цюаньян японцам, напрыклад, прыходзіць асянцываць разваць каля 100 тысяч войск; у бач пад Цюаньян японцы страцілі звыш 15 тысяч забітых і раненых.

Асабліва адвучальныя страты японцы торпыць ад дзеянняў кітаіскай авіяцыі, абноўленай і ўбагачанай баяным вопытам. Тэлеграф штодзень прыносіць паведамленні аб гераічных справах кітаіскай смельчачоў-лётчыкаў. Для характарыстыкі рэзултатаў баявой дзейнасці кітаіскай ваенна-паветраных сіл на галоўным напрамку японскага наступлення дастаткова ўкаваць, што за апошні месяц — літара кітаіскай авіяцыі паталіла і сур'ёзна пашкодзіла звыш 40 японскіх баявых і транспартных суднаў, у тым ліку некалькі крайсераў, авіяносаў і вялікіх транспартуў з войскам. Кітаіскае авіяцыйнае авіяцыя амаль штодзень праводзіць паветраныя баі з японскімі авіясамалётамі. Як правіла, гэтыя баі завядаюць перамогай кітаіскай дэтычэкаў.

Адначасова з арганізацыяй упорнай аборны ў многіх пунктах на раён Іланы кітайскае камандаванне ў другой пал

ЗАМЕСТ АГЛЯДУ ДРУКУ

ІВАНЫ НЯПОМНЯЧЫЯ

(Газета „Літаратура і мастацтва“)

Кожная газета, якая павяжае сабе сваіх чытачоў, ніколі не павінна забываць, што большэвіцкая прынцыповаць у пастаноўцы і асветленні такога іншага пытання з'яўляецца асноўным у яе рабоце. Калі газета лічыць, што яе выступленне па тэму ці іншаму пытанню было правільным, яна павінна быць паслядоўна і ў далейшым асветленні тэстага пытання. Адуэтаць-жа паслядоўнасці гаворыць аб адуэтаці прынцыповаці, а гэта значыць і аб адуэтаці партыйнасці ў газеце. „Беспрынцыповаць — гэта родная сестра ўгодлівасці, пахаліства і нават праджазасці... Калі беспрынцыповаць з'явіла сабе гняздо ў якой-небудзь нашай газеце, — гэта вынік прыкраснага ў газеце варожых, чужых элементаў, гэта астаткі жаўцызны, або вынік няўважлівага і дрэннага рэдакцыйнага (Большэвіцкая печать) № 18, 1938 г. стар. 10.

Газета „Літаратура і мастацтва“ даўно праславіла сабе беспрынцыповацю ў падчы матэрыялу.

У нумары 43 ад 6 жніўня гэтага года газета надрукавала падважны артыкул „Русскаму театру БССР неабходна шырма“. Гэтым артыкулам рэдакцыя ўшчыт раабаве пастаноўкі тэатра. Аб „вядучым“ мастацкай якасці спектакляў і „рамонізацыі“ ігры актараў яна гаворыць тонам неасправаемай бясіцы. Але чытач не верыць, чытач адчувае, што рэдакцыя бясаромна хлусіць, бо ў яго памяці, да рэчы, куды лепшай, чым у намесніка адказнага рэдактара „Літаратуры і мастацтва“, тав. А. Р. Варашылава, які падпісаў артыкул да друку, — астатні ўсе тыя рэчынні на пастаноўкі рускага тэатра, якія газета давала на працягу 1938 года.

Калі чытач выдзірае беспрынцыповаць рэдакцыі „Літаратура і мастацтва“, у яго на гэта боць усе падставы. Вось факты.

У рэцэнзіі на „Бешенныя дзеньгі“ А. Остроўскага, побач з станаўчай ацэнкай спектакля і ігры асноўных выканаўцаў, гэта пісала:

„Пастаноўкай намалоды „Бешенныя дзеньгі“ тэатр даў гледзату цікавы спектакль“ („Літаратура і мастацтва“ № 1, 1938 г.).

У вайсковай рэцэнзіі, якая была эмплічана ў нумары 20 ад 10 красавіка на пастаноўку п'есы „Матэха“ О. Балзака, сказана:

„Пастаўленая мастацкім зірніком тэатра А. Данаці, яна („Матэха“ — рэд.) даносіць да гледзача ўсё рысы суровага балзакаўскага рэалізму. Добра, у адпавядаючым п'есе стылі, афармлен спектакль“.

„Пастаноўшчык выкінуў з п'есы ўсё лішняе, абліжарваўца ў тэксце перагладу. Затое ўсё, што пакінута неарытм, абшпрана старанна і з добрым мастацкім пугам. Да гледзача даходзіць кожнае слова“.

Затым, даўшы яноў-такі станаўчую ацэнку ігры актараў, газета заявіла: „Увогуле мы адзначаем добры спектакль і вышумем калектыву тэатра з чарговым поспехам у асабні класіцы сучаснай драматыкі“.

Таксама станаўча быў ацанен і спектакль „Тропа шпіона“.

„Цікавая ў спектаклі і трактоўка вобразаў, — пісала газета. — Выкараўці стварылі арыгінальныя і свеаасаблівыя вобразы, глыбока прадумаўшы паводзіны кожнага пераонажа“.

„Актарскі калектыв і рэжысёр справіліся са сваімі заданнямі. Яны рэальна, а гэта значыць правільна, раскрылі сутнасць пераонажа ў А. Дзюма“.

Поспеху спектакля супрыма і мастацкае афармленне М. П. Лорыса. Не гледзячы на тое, што ўсё тры акты паказваюць у адных дэкарацыях, глядзач усё-ж ніколі не сумуе. Правільна зроблен мастаком у рэальным плане і досыць добра абшпываеца актормі.

А самае галоўнае, што як спектакль пастаўлен у бытавым плане, так і афармленне зроблена бытавое, гэта значыць, што думкі рэжысёра і мастака адзіны. („Літаратура і мастацтва“ № 13).

Як відаць, ацэнкі спектакляў рускага тэатра, дадзеныя газетай, да апошняга часу аставаліся нязменна станаўчымі. Але нечаканна рэдакцыя захлелася пераананіць каштоўнасці, і яна, расправіўшыся адным сказам з „Детямі сонца“ М. Горкага і „Матэхой“ О. Балзака, узятася за „Тропу шпіона“ А. Дзюма:

„У такім спектаклі, як „Тропа шпіона“, адзілае агульна нізкі ўзровень рэжысёрскай і актёрскай работы. Замяст актёрскай сувязі паміж выканаўцамі роляў, нейкая чыстата (?), цыркавая пералічка паміж пераонажамі; мізаансцы ўнутрана непраданы, чыста фармальныя і штучныя. Вобразы пазабудзены тав долі пераананальнасці, якую яны маюць у п'есе Дзюма“.

Чытач спыняецца ў непаказуменні. У чым справа? Але газета не дае яму апамяніцца і з пляча робіць далей:

„На спектаклях рускага тэатра непрамяна адзілае, пры гэтым у большасці выпадках, заштампаванасць ігры, рамеаніцы, не творчы падыход да роляў. Пануе халодны трафарэт, замяст творчай мыслі і страці“ („Літаратура і мастацтва“ № 43, арт. „Русскаму театру БССР неабходна дапамога“).

То цікавыя сарыгінальныя і свеаасаблівыя вобразы, то заштампаванасць ігры, рамеаніцы, не творчы падыход да роляў, „халодны трафарэт“ і т. д. У адным артыкуле — споспеху спектакля супрыма мастацкае афармленне, у другім яно „чыста фармальнае і штучнае“. І гэта пісала адно і той-жа газетаў аб адным і тым-жа спектаклі, дзе і афармленне і выканаўцы тыя-ж.

Дзе тут паслядоўнасць, дзе прынцыповаць, дзе, нарэшце, партыйны падыход да рэдагавання газет, заснованы на ўсеабаковым веданні справы? Адноўці ў „не зусім п'яраозага“ чалавека жартоўныя апытанні:

— Скажыце, калі ласка, зараз дзень ці нощ?

— Выбачыце, я не туйтшы, — адказваў ён.

Намеснік адказнага рэдактара „Літаратуры і мастацтва“ тав. Варашылаў „стуйтшы“ і ён не зможа аддзелацца прыведзеным вышэй каламбуром, калі ў яго сур'ёзна спытаць — дзе-ж у газеце праўда, якая артыкулам можна верыць, а якім не і ці можна верыць газеце наогул.

Беспрынцыповаць „Літаратуры і мастацтва“ боць вынік нікудышняй арганізацыі працы ў самой рэдакцыі. Газета друкуе ўсё, што ёй падсунуць. Яна пугітася на павалу сваіх супрацоўнікаў і таму зусім бясаромна ў яе на аднаму і таму-ж пытанню іонце некалькі поглядаў.

Рэдакцыя газеты „Літаратура і мастацтва“ не павінна даходзіць да станаўшча прастай раскрыці ці мяшка, куды складзася розныя матэрыялы. Калі звычайнаму мяшкі ўсёброўна хто і што ў яго сьмяе, то рэдакцыя павінна раабірацца, якія матэрыялы яна прымае да друку і якія друкуе. Інакш газета страціць партыйнасць, у газетных радках застракаціць жаўціна і соцветкі чытач, які ведае толк у друкуемых матэрыялах, перастане яе чытаць.

Паслядоўнасць, прынцыповаць, партыйнасць — вось краеугольныя камені аўтарытэта ўсякай савецкай газеты. Калі-ж адказны рэдактар „Літаратуры і мастацтва“ тав. І. Гурскі і яго намеснік тав. А. Варашылаў зразумець гэтай прастай іспіны не змогуць, то ім давадзецца ўступіць свае рэдактарскія крэслы людзям сапраўды прычэповым. Іваны Няпомнячыя газеце не патрэбны.

Партыйны і баяны падрыхтоўка на Паўночна-Заходняй граніцы. НА ЗДЫМКУ — камандыр взводу М. С. Цімаха дае заданне байцам свайго аддзлення паравіць пал' з кулямёта.

НАПЯРЭДАДНІ ПРЫЗЫВА У ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ ПРЫЗЫЎНІКІ АДНОЙ ФАБРЫКІ

Днямі рэдакцыя фабрычнай шматражкі менскай аубоўковай фабрыкі імя Кагановіча атрымала пісьмо ад чырвонаармейца Макара Лізурыка. Да прызыва тав. Лізурык прапавіў у другім пашываным поху. З'яўляўся лепшым стыханаўцам фабрыкі. Зараз ён служыць у войсках НКВД. У сваім пісьме тав. Лізурык расказвае аб выдатных поспехах у авалоданні ваеннай справы. Камандаванне часці паслала яго на вучобу ў палквою школу. Тав. Лізурык рыхтуе падарунк мацерырадыме: ён абавязваўся скончыць палквою школу на выдатна і добра.

У Чырвоную Армію ён ідзе добра падрыхтаваным — адаў нормы на значкі Варашылаўскага стралка, ППХА і парашуцста другой ступені. Зараз ён у ліку 8 прызыўнікаў прадпрыемства без адрыву ад вытворчасці паспяхова авалодвае лётнай справой пры Цэнтральным аэраклубе БССР імя Малакана. Прызыўнікі-стыханаўцы тт. Качанаў, Рудзіскі і Калеснікаў заканчаюць вучобу на плотаў пры аэраклубе. Прызыўнікі тт. Сасноўскі, Федаровіч і Пруднікў ўжо сталі плотамі.

САВЕЦКАЯ МОЛАДЗЬ ДАСЦЬ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ВЫДАТНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

МАГІЛЕУ. Прызыў у Чырвоную Армію — асабліва алкааны і радасны момант у жыцці кожнага малалого чалавека краіны Советаў. Старанна рыхтавалася да яго рабочая і калгасная моладзь горада і раёна. 40 процантаў прызыўнікаў раёна — варашылаўскія стралкі. У соўгасе „Война“ ўсе прызыўнікі — значыцца ППХА. Усе прызыўнікі паспяхова прайшлі дапрызыўную падрыхтоўку. Сярод іх — многа стыханаўцаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі. З вялікім удзьмам на прапаромствах і сельсаветах раёна з 10 па 21 жніўня прайшлі сходы прызыўнікаў. Настроі і думкі прызыўнікаў моладзі добра выказаў на сходе калгаснік-комсамлец тав. Івановіч К. В. Ён заявіў:

„СЯРОД БЕЛАГА ДНЯ“

Пад тэмай загаловаў у нашай газеце за 18 жніўня 1938 года надрукаваны фельетон. Оргбюро Менскага швейна-трыкатанага прамсавога павятамля, то факты, узказаны ў фельетоне, поўнасію пацвердзіліся.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ

ДОМ НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦІ БССР ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА АГЛАСНЫХ АДЗЕЛАў МАСТАЦТВАў І НАРОДНАЯ АСВЕТЫ. А ТАКАМА ГУРТОў МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЯНАСЦІ ў калгасах, соўгасах, МТО і ДСК аб тым, што

ПРЫЁМ ЗАЯЎ

ДОМ НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦІ БССР ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА АГЛАСНЫХ АДЗЕЛАў МАСТАЦТВАў І НАРОДНАЯ АСВЕТЫ. А ТАКАМА ГУРТОў МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЯНАСЦІ ў калгасах, соўгасах, МТО і ДСК аб тым, што

АБ ТАК ЗВАНЫМ ШКОЛЬНЫМ БАЗАРЫ У МЕНСКУ

Некалькі дзён назад у рэспубліканскіх газетах з'явілася аб'ява гандлёвых арганізацый: з 20 па 31 жніўня ў Менску на Плянэ Волі — школьны базар. Усё для школьнікаў! Усё на базар!!!

„Няма“. Для большасці класаў сярэдняй школы па ўсіх дзсятліках адуэтаючых падручнікаў, толькі ў адным кіёску і толькі ў касую лінейку. Лізем да прамтаварнага ларка. Мен-протмандаль абавязваўся пуціць у продаж на 550 тысяч рублёў прамтаварнаў дзятчачага асартымента. Тут велізарная чарга. Адчыненася, нарэшце, магазін, але... паліцы пустыя.

1.337 ВЯЧЭРНІХ ШКОЛ

У БССР з новага вучэбнага года значна пашыраецца сетка вячэрніх няпоўных і поўных сярэдніх школ для дарослых без адрыву ад вытворчасці. У гарадах і раёнах будуць прапавіваць 1.337 школ, у тым ліку 677 новых школ, якія адкрываюцца ў гэтым годзе. Вячэрнім навучаннем намечана ахваціць каля 100 тыс. рабочых, калгаснікаў, служачых. На навучанне дарослых у БССР у 1938 годзе адпущана 13 мільянаў рублёў.

НА ПАРАХОДЗЕ ПА ВОЛЗЕ

106 лепшых стыханаўцаў і ўдарнікаў фанернай і запалкавай прамысловасці СССР 24 жніўня выехалі на эскурсію па раце Волзе. 30 эскурсіантаў — лепшыя стыханаўцы фанернай і запалкавай прадпрыемстваў БССР. Сярод эскурсіантаў — знатныя работніцы барысаўскай запалкавай фабрыкі імя Кірава — дэпутат Вархоўскага Совета СССР тав. Журанкова і дэпутат Вархоўскага Совета БССР тав. Храмаў.

ВЫПЛАТА ВІЙГРЫШАЎ

23 жніўня ў сталіцы БССР пачалася выплата вайгрышаў па 8-му тыражу „Пааыкі другой пшчгодкі“ (выпуск 4-га года). За тры з паловай дні праг'янула 673 аблігацыі, на якіх было выплачана 176.564 рублі. Выплачана 6 вайгрышаў па 1.000 рублёў. На аблігацыю аднаго з малодшых камандзіраў Менскага гарнізона выпаў вайгрыш у 3.000 рублёў.

САМААДДАНЫ УЧЫНАК

На Віцебскім чыгуначным вузле на паравозе № 11-50, які стаў пад парамі, абарвалася планка, што падтрымлівала каласнікі топки. Для вытраўлення гэтага дэфекта патрабавалася ахалдзіць паравоз на 12 гадзін.

ПА СЛЯДАХ ВІСТУПЛЕННЯЎ „ЗВЯЗДЫ“

Пад тэмай загаловаў у нашай газеце за 18 жніўня 1938 года надрукаваны фельетон. Оргбюро Менскага швейна-трыкатанага прамсавога павятамля, то факты, узказаны ў фельетоне, поўнасію пацвердзіліся.

АД РЕДАКЦЫ

У газеце „Звязда“ за 21 верасня 1937 года быў змешчаны артыкул пад заглаваўкам „Белзатотлібы і рукаў ворагаў“.

ДЗЭНІК

Пленум Варашылаўскага райкома КП(б)Б на пытанню росту партый склакацыя 23 жніўня ў 6 гадзін вечара ў ДOME тэхнікі (Комсамольская, 25). Запрамаюцца сакратары парткомаў, партгос і іх намеснікі.

ВЫН. АБ'ЯВЯКІ АДКАЗНАГА РЕДАКТОРА

Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ.

Advertisement for savings banks (Ашчадныя касы) with text: Звыш 14 мільянаў процоўнаў захоўваюць у ашчадных касах уклады на суму звыш 5 мільярадаў рублёў. АШЧАДНЫЯ КАСЫ ПРЫМАЮЦЬ УКЛАДЫ АД УСІХ ГРАМАДЯН. ВІДАЮЦЬ УКЛАДЫ ЧАСТКАМІ АБО ПОЎНАСІЮ НА ПЕРШАМУ ПАТРАБАВАННІ УЗЛАДЧЫКА. СТРОГА ЗАХОЎВАЮЦЬ ТАЙНУ І НЕДАТКАВАНАСЦЬ УКЛАДАў.

Advertisement for evening classes (ЗАВОЧНЫ СЕКТАР АРШАНСКАГА ДВУХГАДОВАГА НАСТАЎНІЦКАГА ІНСТІТУТА) with text: авешчае ПРЫЁМ СТУДЭНТАў-ЗАВОЧНІКАў на 1938/39 вучэбны год. На завочны сектар прымаюцца грамадзяне, маючы сярэдняе асвету, без абмежавання ўроату.

Advertisement for a library (БЕЛАРУСКАЕ АДЗЯЛЕННЕ КОГІЗ'а БІБЛІАТЭКА ПРЫЗЫЎНІКА) with text: Ёсць у ПРОДАЖЫ СКАМПЛЕКТАВАНАЯ БІБЛІАТЭКА ДЛЯ ПРЫЗЫЎНІКА з 30 назваў, коштам 14 р. 65 к.

Advertisement for a film festival (ГАСТРОЛІ ВІЦЕСКАГА ВЕЛДЗІР'К'ТЭАТРА) with text: 27, 28, 29, 30 і 31 жніўня ЛЮБОВ ЯРАВА, К. ТРЭНЭР. П'еса ў 4 актах, 6 картинаў. Пачатак з 8 г. 30 м. веч. Касю адкрывае ў 11.30 да 2 г. дна. І з 5.30 да 9 г. веч.